



## ת"פ 36711/04/13 - מדינת ישראל נגד מוחמד יוסף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 36711-04-13 מדינת ישראל נ' יוסף(עציר)  
תיק חיצוני: 516622/2012 יפתח

|            |                                          |
|------------|------------------------------------------|
| בפני       | כב' השופט עידו דרואן                     |
| מאשימה     | מדינת ישראל                              |
| נגד        |                                          |
| נאשם-נידון | מוחמד יוסף (עציר) ע"י ב"כ עו"ד שאדי כבהא |

### החלטה

#### מהות בקשתה של המאשימה ותשובת הנאשם-הנידון:

- ביום 16.4.15 הגישה המאשימה בקשה למתן צו להפעלת מאסר על תנאי, במסגרתה ביקשה להורות על הפעלת מאסר על תנאי בן שמונה חודשים שהוטל על הנידון בתיק פ"ל (רמלה) 415/08 ("התיק הראשון") מתאריך 23.12.10, אשר הוארך בתאריך 7.5.14 בתיק פ"ל (ת"א) 749-10-13 ("התיק השני"), וזאת במצטבר לעונש המאסר שנגזר על הנידון בתיק דנן ביום 31.3.15.
- טוענת התביעה, שכיוון שהמאסר על תנאי האמור הוארך בעבר, הרי הוא כעת חב הפעלה. הפעלתו בתיק זה לא נתבקשה במעמד גזר הדין מחמת טעות וכעת התביעה מבקשת לתקן זאת.
- ב"כ הנידון מבקש לדחות את הבקשה בטענה, כי העבירה בה הורשע הנידון בתיק זה לא נעברה בתקופה של הארכת התנאי אלא לפני כן. לדבריו, הארכת תקופת התנאי משמעה שמאותו יום והלאה לא יעבור הנידון עבירות, ומכיוון שהעבירה בה הורשע נעברה לפני כן (בתקופת התנאי הראשונה), הרי שאין המאסר על תנאי חל עליה רטרואקטיבית.

### העובדות:

- בתיק דנן הורשע הנידון, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונהיגה



בשכרות (סמים).

2. גזר הדין ניתן כאמור ביום 31.3.15, ועל הנידון נגזרו העונשים הבאים:

- א. 7 חודשי מאסר בפועל;
  - ב. מאסר על תנאי בן 6 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים שהינה פשע;
  - ג. מאסר על תנאי בן 3 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים שהינה עוון או עבירה של נהיגה בשכרות (סמים או אלכוהול);
  - ד. פסילה בת שנה מיום שחרורו מלנהוג או לקבל רישיון נהיגה;
  - ה. התחייבות בסך 3,000 ₪ למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים מכל סוג או עבירה של נהיגה בשכרות (סמים או אלכוהול);
  - ו. פסילה על תנאי בת שנה למשך שנתיים מיום תום הפסילה בפועל;
  - ז. חילוט שני טלפונים ניידים;
3. בתיק הראשון פ"ל 415/05 הורשע הנידון בנהיגה תחת השפעת אלכוהול ונדון ביום 23.12.10, בין היתר, לעונש מאסר על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה, בשכרות או תחת השפעת משקאות משכרים. תקופת התנאי אמורה הייתה להסתיים אפוא בתאריך 23.12.13 ("תקופת התנאי המקורית").
4. בתיק השני פ"ל 749-10-13 הורשע הנידון, בין היתר, בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. בגזר הדין שניתן ביום 7.5.14, האריך בית המשפט את תוקפו של עונש המאסר על תנאי שנפסק בתיק הראשון לשנתיים נוספות ("תקופת התנאי הנוספת").
5. את העבירה בתיק דנן ביצע הנידון בתאריך 27.11.12, כלומר במסגרת תקופת התנאי המקורית, ועוד בטרם הוארך המאסר על תנאי בפעם הראשונה.
6. כתב האישום בעניינו הוגש ביום 21.4.13 בטרם ניתן גזר הדין שהאריך את תקופת התנאי. כלומר, בפני השופט שהאריך את תקופת התנאי לא היה כתב אישום זה.

**דין ומסקנות:**

עמוד 2



**א. אפשר ואף חובה להפעיל את המאסר המותנה:**

1. בקשת התביעה הוגשה לפי סעיף 3 לתקנות העונשין (מאסר על תנאי), התשמ"ה-1985, שכותרתו "הפעלה או הארכה שלא במעמד גזר הדין", ולפיו:  
"לא ניתן צו הפעלה או צו הארכה במעמד מתן גזר הדין בשל העבירה הנוספת, תוגש הבקשה למתן צו כאמור לאותו שופט או לאותו מותב שהרשיע את הנאשם בעבירה הנוספת..."  
אף-אם המצב הרצוי הינו דיון בבקשה להפעיל את המאסר המותנה בכללם של הטיעונים לעונש, מאפשר הדין במפורש את ההפעלה גם בהחלטה נפרדת ומאוחרת לגזר הדין.
2. סעיף 52(ב)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, מגדיר את מהותן של "עבירה נוספת" ושל "תקופת תנאי", וסעיף 56 לחוק דן באפשרות הארכתה או חידושה של תקופת התנאי ומה דינו של מי שעבר עבירה נוספת בתקופת החידוש או ההארכה. בין היתר נקבע הכלל (שלו חריג, להלן) ולפיו ניתן להאריך או לחדש תקופת תנאי רק אם עבר הנידון עבירה נוספת אחת.
3. ההלכה הפסוקה ברורה:  
אין בהארכת התנאי כדי למנוע הפעלתו של המאסר על תנאי, אם לאחר הארכת תקופת התנאי התברר שבתקופת התנאי המקורית עבר הנאשם יותר מעבירה אחת. מה שקובע איננו עיתוי ההרשעות, אלא מספר העבירות שעבר הנאשם תוך תקופת התנאי. כשהנאשם עבר יותר מעבירה אחת בניגוד לתנאי, לא ניתן עוד להאריך את תקופת התנאי, בין אם העבירות נדונו באותו משפט ובין אם נדונו בנפרד (ע"פ 10/71 מ.י. נ' פלח (1971), רע"פ 7108/04 ראש נ' מ.י. (2004), ע"פ 564/88 אדרי נ' מ.י. (1990)).
4. הארכת התנאי שנעשתה בתאריך 7.5.14 במסגרת התיק השני אינה מבטלת את תקופת התנאי המקורית ולכן, כאשר הנידון הורשע בתיק דנן בעבירה נוספת שביצע במהלך תקופת התנאי המקורית - דינו כדין מי שעבר יותר מעבירה אחת בניגוד לתנאי והרשעתו גוררת את הפעלת המאסר המותנה (וראו רע"פ 2798/06 וקנין נ' מ.י. (2007) ורע"פ 5815/07 עיסא נ' מ.י. (2007)).
5. סעיף 85 לחוק מאפשר הארכה נוספת, שנייה, של תקופת תנאי, אם מצוי הנידון בטיפול למשתמשי סמים או עבר טיפול כזה. הנידון דנן אינו עומד בתנאים הבסיסיים הנדרשים להפעלת אמצעי חריג זה, ומכל מקום חסם החוק את הדרך עם הטלתו של מאסר בפועל בתיק דנן (לפי סעיף 56(א)).
6. נמצא אפוא, כי ניתן להפעיל את המאסר המותנה, ואף חובה לעשות כן.

**ב. אופן הפעלת המאסר המותנה - חפיפה חלקית:**



1. הכלל הוא שמאסר מותנה יופעל במצטבר למאסר שהוטל, אלא אם יורה בית המשפט על חפיפה מלאה או חלקית בין תקופות המאסר "מטעמים שיירשמו": כך מורה סעיף 58 לחוק, וכך הודגש בפסיקה מטעמי הרתעה וגמול ראוי (וראו למשל רע"פ 4300/07 **נאצר נ' מ.י.** (2007)).
2. ההלכה הפסוקה שבה והדגישה את תוקפו של כלל זה וקבעה כי סטייה ממנו היא חריג, וראו למשל ע"פ 1323/08 **מ.י. נ' פלוני** (2008).
3. במקרה דנן יש להביא בחשבון, ולזכות הנידון, את חלוף הזמן הניכר מעת הטלתו של המאסר המותנה, את גילו הצעיר של הנידון, ומאמצי שיקום שערך ושזכו להערכת שירות המבחן. כמו-כן יינתן משקל לנסיבות חייו של הנידון ולתקווה כי לאחר שחרורו ממאסר ימשיך הנידון בדרך השיקום. תקווה זו תושם לאל אם יאריך מדי מאסרו של הנידון.
4. לפיכך, מוצדק לחרוג במידת-מה מהכלל ולחפוף חלקית את המאסר המותנה שיופעל למאסר שהוטל.

## סוף דבר:

1. בקשת התביעה מתקבלת חלקית:  
א. המאסר המותנה בן שמונה חודשים שהוטל על הנידון בתיק פ"ל (רמלה) 415/08 ביום 23.12.10, **יופעל** בתיק דנן;  
ב. לנוכח הטעמים שנמנו לעיל, יופעל המאסר המותנה **בחפיפה חלקית** לעונש המאסר שהוטל, כך שסך-הכל ירצה הנידון **עשרה חודשי מאסר בפועל** (במקום שבעה). ביתר חלקי גזר הדין לא יחול שינוי;
2. המזכירות תשלח עותק ההחלטה ופקודת מאסר מעודכנת לשב"ס (ריצוי עונש המאסר בפועל עוכב), וכן תשלח עותק לידיעת שירות המבחן.

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ה, 31 מאי 2015, במעמד הצדדים.